

de tant en tant algun mal terme d' aquells que formen lo repertori de certa gent miserable.

—¡Alabat sia Deu!—deya sa muller cada cop que arribava á sas orelles una blasfemia.

—¡Com no se te 'n dugué á tu y tot la riuada!—cridá 'l pagés.

—¡Calla, calla, mal parlat, avans lo cel no 't castigue! ¿Es així com entens la lley de Deu?

—¡Mala negada! De cap á cap del fruyterar ni un arbre ha quedat dret, y de part de baix tothom engreixerá 'ls garrins ab les nostres fruites. ¡Mal profit los hi fassa!

Dies avans havia plugut fort per amunt y 'l riu va venir tan gros, que totes las torres de la vora van quedar fetes un estany. Lo Rata 's mossegava 'ls punys al veure com se li havia malmés la cullita; emperó lo que 'l tenia mes cremat era la satisfacció dels altres que encara 'n feyan mofa.

—¡Mira, mira!—li cridava una minyona mostrantli tota una faldada de préssecs—Deu te 'ls pren pera umplirne la casa dels pobres.

Aques era 'l torment que 'l cel li donava per cástich de son mal obrar.

Vingué la nit, y tantós lo Rata acabava de sopar senti que trucavan á la porta.

—¿Qué hi há?—digué ab tó de mal humor.

—Un bossinet de pá 'us demano y un mal já s' pera aquesta nit.

—Males hores son aquestes, germá, pera sorollar les cases dels altres.

—Vinch de lluny á visitar á la Verge en penitencia de mes culpas, y só perdut lo camí.

—Jo també he perdut lo fruyt de las meves suhades. Anáu en nom de Deu.

—¡Un rosegó de pá tan sols per' apagar la fam que 'm mata!

—Anáu per avall y afartause ab les despulles de mos fruyters.

—Deu vos benehirá, y jo pregaré per la vostra casa á la Mare de Deu de Monserrat.

—Anáu vos dich, en hora mala.

Y de dins de la casa estant van sentirse las petjades del pobre romeu que s' allunya a.

L' avar sa ficá al llit ben content de no haver caygut en la temptació de fer una obra de misericordia; emperó en aquella soletat comensá á pensar que per tal camí tampoch n' hauria en la dia del judici, y s' esglayava cada cop que per las finestres la claror del llamp venia á iluminar se cambra.

A la fi va adormirse y al sendemá surtí de matinada pera veure 'ls danys que li havia causat la tempestat d' aquella nit.

Arribant á poques passes lluny de casa seva va topar un munt de canyes y brossa que

mitx cobrian una forma humana. S' hi acostá y ¡quin no fou son esglay al trobarse ab un cadavre! Allí jeya tot fret, los ulls girant al cel y las mans plegades; una creuhete penjade al coll y un bastó al costat. Lo pagés s' esgarrifá de pensar que havia estat la causa d' aquella desgracia.

Agenollat als peus del confés l' avar demana 'l perdó de sos pecats.

—Tingau en compte, germá,—li deya 'l ministre de Deu—que Aquell que tingué amor per sos mateixos butxins nos recomana la caritat com á indispensable pera la nostra salvació, y que 'l qui en esta vida no practique las obras de misericordia, tampoch n' haurá del Pare Etern en l' altra, perque la caritat obra las portas del cel.

De llavors ensá 'l pagés no 's pogué traure del pensament lo recort d' aquella nit funesta. Cada cop que 'l soroll de la tronada y l' espantable claror del llamp umplian de fresa aquellas terras, lo pecador penedit acotava la testa y flectats los genolls, pregava á Deu per l' ánima del desventurat pelegrí.

Vingué una nit tempestuosa y lo pagés s' anava endormiscant, quan tot d' una sent trucar á la porta; més depressa que 'l llamp baixa l' escala, y sens preguntar res, obra de bat á bat; una forta alenada de vent li gelá 'ls óssos, mes no va entrar ningú; se 'n torna amunt, y tantost va pera ficarse al llit, sent lo mateix, y torna á baixar... y ningú demanava... y á cada cop que sentia se li sorollavan les entranyes.

—¡Oh, Deu del cel, perdó! Ja esmenaré ma vida y purgaré mes culpes, y en nits tals com aquesta faré que la pluja assote ma testa nua, y á la claror del llamp endressaré mon pas á la creu que sigué 'l llit de mort del pelegrí y damunt del llot caminará mon peu descals.

Lo pagés cumplí sa prometensa y fou exemple de virtuts cristianas; tothom que 'l coneixia no se'n savia avenir de que esmersés tanta riquesa en la práctica de las bonas obras.

Quan senti que 'l ángel de la mort li anava á cloure 'ls ulls, va demanar al rector de sa parroquia que l' absolgués per sos pecats y fés cumplir sa darrera voluntat.

—Sento un fret mortal dins de mes venes y una veu en mon cor que 'm diu qu' es arribada ma darrerria. Primerament demano que 'l meu cos sia enterrat prop de la fossa del romeu que ab sa mort obrí 'l camí de ma vida espiritual; segonament vull que las terras que posseesch enllá del riu passen á mans del